

[Начало](#) > ... > [Семейноправни Въпроси И Наследство](#) > [Наследяване](#) > [Наследяване](#) > Slovakia

Наследяване

Словакия

Съдържание,
предоставено от

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

Този информационен документ е подготвен със съдействието на [Съвета на нотариатите от ЕС \(CNUE\)](#).

1 Как се изготвя разпореждането с имущество в случай на смърт (завещание, съвместно завещание, договор за наследство)?

Според словашкото право не се разрешават договори за наследство и съвместни завещания.

Съществуват различни начини за съставяне на завещания:

1. Ръкописно завещание, което е написано саморъчно от завещателя, трябва да съдържа неговия/нейния собственоръчен подпис и датата. Така написаното завещание не е задължително да се подписва от свидетели.
2. Завещанието, написано по друг начин (например на компютър, пишеща машина или от лице, различно от завещателя), трябва да бъде подписано пред двама свидетели, които трябва да положат подписите си върху завещанието, с което да удостоверят, че документът действително отразява последната воля на завещателя. Така изготвеното завещание трябва да бъде подписано собственоръчно също от завещателя и да съдържа датата.
3. Завещание в нотариална форма. При този вид завещание нотариусът отговаря за изискванията, свързани със съдържанието и формата. Всяко нотариално завещание трябва да бъде вписано в Централния нотариален регистър на завещанията.
4. Специална форма на завещания се използва, когато авторът на завещанието е в лошо здравословно състояние, не може да вижда или чува или не е в състояние да чете или пише. В такива случаи трябва да присъстват трима свидетели. След като чуят завещанието те го потвърждават, като свидетелстват със своите подписи. В документа трябва да бъде посочено лицето, което го е написало, лицето, което го е прочело на глас, и как е било потвърдено, че документът съдържа истинската воля на завещателя.

Свидетели могат да бъдат само дееспособни лица. Незрящи, глухи или неми лица, лица, които не владеят езика, на който е изразено завещанието, и бенефициерите на завещанието, не могат да бъдат свидетели.

За да е валидно едно завещание, в него трябва да са указани денят, месецът и годината, когато е било съставено. Естествено важна част от съдържанието е посочването на бенефициерите, които ще наследят наследственото имущество като цяло, пропорционални части от него или конкретни вещи (кой какво ще получи).

Когато завещанието е ръкописно и написано саморъчно от завещателя, тогава е препоръчително завещателят да уведоми хората, които са му/й близки, за да знаят къде се съхранява завещанието.

Никакви условия, приложени към завещанието, нямат правна сила.

2 Следва ли разпореждането да бъде вписано по някакъв начин и ако да, по какъв?

Нотариусите трябва да вписват служебно завещанията в Централния нотариален регистър на завещанията, който се води от Нотариалната камара. Завещанията, изготвени в съответствие с описаното в точки 1), 2) и 4) по-горе, не е задължително да бъдат регистрирани, но по искане на завещателя или на друго лице те могат да бъдат приети за съхранение от нотариус. Нотариусът трябва да впише така също въпросното съхранение в Централния нотариален регистър на завещанията.

3 Съществуват ли ограничения на свободата за разпореждане с имущество в случай на смърт (напр. запазена част)?

Да, член 479 от Закон № 40/1964, Гражданският кодекс (*Občiansky zákonník*) посочва запазените части от наследствената маса и бенефициерите (които са наречени „принудителни наследници“, *neopomenutelný dedič*): „Ненавършилите пълнолетие низходящи трябва да получат най-малко размера на техния дял по закон, а пълнолетните низходящи трябва да получат най-малко половината от техния дял по закон. Когато завещанието противоречи на горното, съответната част от завещанието се счита за нищожна, освен ако посочените низходящи са били лишени от наследство“.

4 В отсъствието на разпореждане с имущество в случай на смърт кой и в каква степен наследява?

Наследството се предава по силата на закона, със завещание или и чрез двата посочени механизма. Ако починалият не е направил завещание или ако има активи, които не са включени в завещанието, наследството се предава по силата на закона, въз основа на редовете на бенефициерите.

1-^{ви} ред

Бенефициерите от първи ред са децата и съпругът на починалия, като те наследяват равни дялове. Ако дадено дете не наследява, делът на въпросното дете се разпределя поравно между децата на въпросното дете. Ако и тези деца или някое от тях не наследяват, тогава техните низходящи наследяват равни дялове.

Ако починалият не е оставил низходящи или ако неговите низходящи не наследяват (т.е. всички те са отказали наследството, никой от тях не може да наследи или всички те са били действително лишени от наследство или не се вземат предвид), тогава наследяват бенефициерите от 2-ри ред.

2-^{ри} ред

Ако низходящите на починалия не наследяват, бенефициерите от втори ред са съпругът, родителите на починалия и също така всяко лице, което е живяло с починалия в едно домакинство в продължение на поне една година преди неговата или нейната смърт и поради това се е грижило за общото домакинство или което е било зависимо от починалия за получаване на издръжка. Бенефициерите от втори ред наследяват равни дялове. Съпругът обаче винаги трябва да получи поне половината от наследственото имущество.

3-^{ти} ред

Ако не наследяват нито съпругът, нито родителите, бенефициерите от трети ред, наследяващи равни дялове, включват братята и сестрите на починалия и всяко лице, което е живяло с починалия в общо домакинство в продължение на поне една година преди неговата или нейната смърт и което поради това се е грижило за общото домакинство или което е било зависимо от починалия за получаване на

издръжка. Ако някой от братята или сестрите на починалия не наследява, децата на въпросния брат или сестра имат право на равни части от дела на брата или сестрата.

4-^{ти} ред

Ако нито един бенефициер от трети ред не наследява, бенефициерите от четвърти ред включват бабите и дядовците на починалия, които наследяват равни дялове, а ако не наследява никой от бабите и дядовците, тогава наследяват поравно децата на бабите и дядовците.

Когато няма никакви бенефициери, наследственото имущество по подразбиране се прехвърля на държавата.

5 Какъв вид органи са компетентни:

5.1 по въпросите на наследяването?

Районният съд, в чиято юрисдикция починалият е бил постоянно пребиваващ към момента на смъртта си, или ако починалият не е пребивавал постоянно в Словакия, в чиято юрисдикция починалият е имал имущество, и ако няма такъв съд, тогава съдът по мястото на смъртта на починалия. Районният съд назначава нотариус, който да действа и да вземе решение по случая. Актовете на нотариуса се считат за актове на съда. Упълномощаването не се отнася до решение за откриване на производство по наследяване, нито до молба за предоставяне на правна помощ в чужбина, нито до решение за освобождаване от длъжност на нотариуса и персонала на нотариуса, нито до решение за отмяна на решението за наследяване, ако впоследствие се установи, че починалото лице е все още живо или че смъртният акт на починалия е бил оттеглен.

5.2 да получат изявление за отказ или приемане на наследство?

Бенефициерите могат да направят устно изявление за приемане или отказ на наследство пред нотариус или да изготвят писмена декларация, която трябва да изпратят до съда по дела за завещания и наследства в рамките на един месец от деня, в който са били уведомени от съда за правото да се откажат/приемат наследството и за последиците от съответното изявление.

5.3 да получат изявление за отказ или приемане на завет?

В словашкото право не са предвидени завети.

5.4 да получат изявление за отказ или приемане на запазена част?

Не е предвидено специално изявление за отказ или приемане на запазена част. Процедурата е аналогична с тази по декларирането на приемане/отказ от наследство, но едномесечният срок не се прилага.

6 Кратко описание на процедурата за уреждане на наследството по националното право, включително на процедурата за ликвидиране на наследствената маса и делба на наследственото имущество (включително информация дали производството по наследяване се образува служебно от съда или друг компетентен орган)?

Службата на регистъра уведомява компетентния районен съд за смъртен случай в неговия район на компетентност. След като стане известно, че някой е починал или е бил обявен за мъртъв, съдът образува производство дори и без да е сезиран. Съдът най-напред проверява в Централния нотариален регистър на завещанията дали починалият е оставил завещание, акт за лишаване от наследство или е отменил някой от тези два акта или изявление относно избора на национално право, в съответствие с отделно право, и уведомява нотариуса, при когото е депозиран документът. Съдът провежда предварително дирене, за да установи бенефициерите, наследственото имущество и дълговете на

починалия и предприема всички необходими спешни мерки за осигуряване на наследството. Не е необходимо да се провежда съдебно заседание, на което да се обсъди наследството, ако съдът потвърди, че даден бенефициер получава цялата наследствена маса или ако тя се предоставя на държавата по подразбиране.

Ако наследяването не се оспорва, нотариусът, като упълномощен съдебен комисар, издава разпореждане за наследство в следните случаи:

- един бенефициер получава наследственото имущество,
- наследственото имущество се прехвърля на държавата поради липсата на наследник,
- бенефициерите са постигнали съгласие помежду си относно разпределението, или всеки кредитор на починалия също е страна по това споразумение, ако искът на кредитора е част от спогодбата;
- бенефициерите и кредиторите на починалия са постигнали споразумение за плащане на дълговете да се използва прекомерно задлъжнялото наследствено имущество;
- ако страните не могат да постигнат съгласие, нотариусът потвърждава дела от наследственото имущество за всеки бенефициер или разпределя наследственото имущество между бенефициерите и решава какво ще получи всеки бенефициер;
- нотариусът не одобрява споразумението относно разпределението на наследственото имущество и потвърждава дела от наследственото имущество за всеки бенефициер или разпределя наследственото имущество на бенефициерите и решава какво ще получи всеки бенефициер.

Окончателният наследствен ред се установява в документ, чрез който се извършва прехвърлянето на правото на собственост към бенефициерите.

Ако решението относно наследствените права зависи от установяването на спорни факти и ако помирителната процедура не даде резултат, съдът нарежда на бенефициера, чието право изглежда по-малко вероятно да предяви иск за установяване на оспорваните факти. Освен това съдът определя срок за предявяване на иска, който не може да бъде по-кратък от един месец.

Когато наследственото имущество е прекомерно задлъжняло и бенефициерите и кредиторите на починалия не постигнат споразумение за използване на наследственото имущество за плащане на дълговете, тогава съдът може да обяви наследственото имущество в несъстоятелност. В решението за обявяване в несъстоятелност съдът иска от кредиторите да обявят пред него своите искове в рамките на определен срок. В противен случай се губи правото за предявяване на иск.

Съдът (нотариусът като съдебен комисар) обявява в несъстоятелност прекомерно задлъжнели наследствени имущества, като продава всички активи на починалия по обичайни цени за сравнимо имущество. При продажбата на активите съдебният комисар действа в полза на страните от свое собствено име, но взема предвид всички по-изгодни предложения от страните по отношение на ликвидиране на активите. Нотариусът депозира средствата от ликвидирането на активите в банкова сметка, която е открит за тази цел. Ако някои от активите останат непродадени, те се прехвърлят на държавата, считано от деня на смъртта на починалия.

7 При какви условия и в кой момент дадено лице придобива качеството на наследник или заветник?

Наследството се прехвърля в момента на смъртта на починалия. Удостоверението за наследство или съдебната заповед имат само декларативен ефект по отношение на факт, който е настъпил в миналото. С наследственото имущество обаче може да се разполага в пълна степен едва при издаването на окончателно удостоверение за наследство или съдебно решение.

Денят на смъртта на починалия трябва да бъде удостоверен със смъртен акт, известие за смъртен случай, издадено от специален регистър към Министерството на вътрешните работи на Словакия, когато словашки гражданин почине в чужбина, или — в случай на изчезнали хора — съдебно решение, постановено в хода на производство за обявяване на дадено лице за мъртво, при което датата на смъртта се обявява от съда. Само словашки съдилища могат да обявяват словашки граждани за мъртви.

Словашки съдилища могат да обявяват чуждестранни граждани за мъртви, но правните последици важат само за лица, които пребивават постоянно в Словакия, и само за имущество, което се намира в Словакия.

8 Наследниците носят ли отговорност за задълженията на починалия и ако да, при какви условия?

Да, бенефициентите носят отговорност за дълговете на починалия и за разходи, в рамките на разумното, свързани с погребението на починалия, но само до стойността на наследственото имущество, което получават. Бенефициерите не са задължени да плащат дълговете на починалия със своите собствени активи. Ако има няколко бенефициери, те са отговорни за погребението и дълговете на починалия в съответствие с дела, който всеки от тях е получил по отношение на наследственото имущество като цяло. Ако наследството е обременено с прекомерни дългове, бенефициерите могат да се споразумеят с кредиторите да преотстъпят наследственото имущество, за да платят дълговете. Съдът одобрява това споразумение, при условие че то не е в нарушение на закона или на добрите нрави.

9 Какви документи и/или информация се изискват обикновено за целите на вписването на недвижимо имущество?

Районният орган по местонахождението на недвижимия имот е компетентен да го регистрира в имотния регистър. Районният орган го регистрира по служебен път или в отговор на молба, подадена от собственика или от друго упълномощено лице. Молбата за регистрация трябва да бъде подадена в писмена форма и трябва да включва:

- а) името на заявителя (търговско наименование) и мястото на постоянно пребиваване (седалище);
- б) наименованието на районния орган, до който е адресирана молбата;
- в) автентичен документ или друг документ, потвърждаващ правото на собственост върху недвижимия имот;
- г) списък на приложенията. Приложенията към молбата за регистрация са:
 - i) автентичен документ или друг документ, потвърждаващ правото на собственост върху недвижимия имот; ако става дума за регистриране на право на заповест, установено от закона, не е необходимо да се прилага документ, потвърждаващ съществуването на претенцията;
 - ii) данни за парцела, ако правото на собственост върху недвижимия имот не е записано в нотариалния акт;
 - iii) други документи с доказателствена сила за целите на производството.

9.1 Назначаването на управител на наследственото имущество задължително ли е или е задължително при поискване? Ако е задължително или е задължително при поискване, какви стъпки следва да бъдат предприети?

Назначаването на управител не е задължително. Ако обаче това е наложително с оглед на общия интерес или е от голям интерес за страните, съдът служебно предприема спешни мерки за обезопасяване на наследството и може също така да назначи управител. Най-често управител на наследственото имущество е един от бенефициерите или друго лице, близко на починалия, но може също така да е нотариус, различен от съдебния комисар, който води съответното производство по наследяване.

Функциите на управителя, назначен според словашкото право, се различават от тези на управител по общото право.

9.2 Кой има право да изпълни разпореждането с имущество в случай на смърт и/или да управлява наследството?

Нотариусът, който е назначен като съдебен комисар, изпълнява завещанието. Бенефициерите управляват наследственото имущество, което се придобива по наследство, но те трябва да искат разрешението на съда, за да се разпореждат с компонентите на наследството, преди производството по наследството да е приключило, и за други действия, които са извън ежедневното управление.

9.3 С какви правомощия разполага управителят на наследството?

По време на производството по наследяване управителят предприема всички необходими действия за опазване на активите, които съставляват наследственото имущество, като съблюдава ограниченията, определени от съда. Съдът определя обхвата на неговите правомощия, за да може управителят да запази стойността на активите, които са включени в наследственото имущество. Управителят носи отговорност за всички щети, които причини, ако наруши задълженията, които са определени от закона или от съда. В края на производството по наследяване той представя окончателен доклад на бенефициерите и съдът определя неговото възнаграждение плюс възстановяване на разходите, които се плащат от бенефициера, получил наследственото имущество.

10 По силата на националното право какви документи обикновено се издават в хода или в края на производството по наследяване, с които се доказват статутът и правата на бенефициерите? Те имат ли специална доказателствена сила?

В края на производството по наследяване нотариусът издава удостоверение за наследство, което се счита за съдебно решение. В удостоверението се посочват имената на бенефициерите и активите, които се прехвърлят на всеки бенефициер, както и дяловете от наследственото имущество.

По искане от бенефициер нотариусът може да издаде удостоверение за групата от бенефициери в хода на производството по наследяване. То представлява „потвърждение на фактите, които са установени по делото“ — автентичен документ, издаван от нотариуса, който води производството по наследяване, главно за доказване на статута на бенефициер или друго правоимащо лице, на което ще бъде прехвърлено определено право на починалия (например обезщетение по застрахователна полица, права на членство, позиции по висящи производства и др.).

Тази уеб страница е част от „Вашата Европа“.

Ще се радваме да получим вашите [коментари](#) относно полезността на предоставената информация.

Последна актуализация: 06/05/2024

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.